

**ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดที่มีต่อความสามารถใน
การเรียนรู้คำศัพท์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**
THE EFFECT OF USING PICTURE WORD INDUCTIVE MODEL FOR VOCABULARY LEARNING AND
CREATIVE WRITING ABILITIES OF PRATHOMSUKSA 3 STUDENTS

สง่า วงศ์ไชย

Sa-nga Wongchai

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10240

Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University,
Bangkok 10240, Thailand

*Corresponding author: E-mail: Wongchai41@gmail.com

รับบทความ 2 มกราคม 2564 แก้ไขบทความ 3 มีนาคม 2564 ตอบรับบทความ 12 มีนาคม 2564 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด 2) เปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ 3) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง 4) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม และ 5) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 70 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด จำนวน 35 คน และกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดและแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 4 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มอิสระ (Dependent Samples t-test) และกลุ่มไม่อิสระ (Independent Samples t-test)

ผลการวิจัยมี ดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. นักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด, การเรียนรู้คำศัพท์, การเขียนเชิงสร้างสรรค์

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to compare vocabulary learning abilities of the experiment group students before and after learning through the picture word inductive model (PWIM); 2) to compare vocabulary learning abilities of the experimental group students learning through the PWIM and the control group students employing conventional instruction; 3) to compare the creative writing abilities of the experience group students before and after studied through the PWIM; 4) to compare the creative writing abilities of the experimental group students to those of students in the control group; and 5) to examine the satisfaction of the experimental group students toward the PWIM. The sample consisted of 70 Prathomsuksa 3 students who enrolled in the Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level Division). The sample was divided into two groups: 35 students in the experimental group and 35 students in the control group. The research instruments employed were: 1) four sets of lesson plans based on the PWIM, and four sets of lesson plans based on conventional instruction; 2) a vocabulary learning test; 3) a creative writing test; and 4) a questionnaire of students' satisfaction toward the PWIM. Data were analyzed using mean, standard deviation, t-test for Dependent Samples and t-test for Independent Samples.

The findings were as follows:

1. The vocabulary learning abilities of the experimental group students after the intervention were higher than those of before at the .05 level of significance.
2. The vocabulary learning abilities of the experimental group students were higher than those of the control group students at the .05 level of significance.
3. The creative writing abilities of the experimental group students after the intervention were higher than those of before at the .05 level of significance.
4. The creative writing abilities of the experimental group students were higher than those of the control group students at the .05 level of significance.
5. The satisfaction of the experimental group students toward the PWIM as a whole was at the highest level.

Keywords: Picture Word Inductive Model, Vocabulary Learning, Creative Writing

บทนำ

ความรู้ทางภาษาเป็นพื้นฐานสำคัญของผู้เรียนที่ส่งเสริมให้เกิดเป็นทักษะการรู้หนังสือ (literacy) ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเด็กไทยในยุค 4.0 จะต้องมีความรู้และทักษะที่กำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทยตามเป้าหมายของมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 (Trilling & Fadel, 2009, p. 54; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, หน้า 11) ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว หากได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างสม่ำเสมอแล้วก็จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นทักษะในการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมในปัจจุบันและอนาคต

การเขียนเป็นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับเด็กไทยยุค 4.0 โดยนักเรียนจะต้องใช้ทักษะการเขียนเป็นกระบวนการสร้างสรรค์งานเขียนของตนเอง กระบวนการเขียนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียบเรียงความคิดได้ถี่ถ้วนมากกว่าการพูด โดยเฉพาะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นงานเขียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ความคิดและจินตนาการเพื่อสร้างภาพในใจจากสิ่งที่รับรู้และสัมผัส และถ่ายทอดออกมาโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน และสละสลวย Appleman (2013, p. 25) กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังช่วยให้ผู้เรียนมีอิสระทางความคิดและสามารถเลือกใช้ภาษาได้อย่างตามใจ นอกจากนี้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจองค์ประกอบของการเขียน เพื่อนำไปสู่การผลิตงานวรรณกรรม หรืองานเขียนรูปแบบต่าง ๆ

อันที่จริง การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นเนื้อหาสาระสำคัญที่นักเรียนทุกคนต้องรู้และปฏิบัติได้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552, หน้า 2) จึงกำหนดให้การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่นักเรียนจะต้องรู้และปฏิบัติได้ คือ การเขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ แต่ก็ถือว่า ครูจะสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่

กำหนดไว้ ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงผลการจัดการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรก็คือ ผลการทดสอบระดับชาติ O-Net วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสาระที่ 2 การเขียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2558-2562 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 55.06, 55.36, 47.36, 56.31, 54.63 ตามลำดับ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2562)

ข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงความถดถอยด้านสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาไทยที่ยังขาดความสามารถในการพัฒนาผลการสอบระดับชาติ O-Net วิชาภาษาไทยในสาระที่ 2 การเขียนให้เพิ่มสูงขึ้นได้ แม้ว่าในบางปีคะแนนอาจจะเพิ่มขึ้น แต่ก็เพิ่มเพียงเล็กน้อย จึงไม่อาจคาดเดาได้ว่าในปีการศึกษาถัดไปคะแนนสอบดังกล่าวจะเพิ่มสูงขึ้นหรือไม่ ปัจจัยสำคัญมาจากพฤติกรรมการสอนของครูภาษาไทยที่ยังยึดติดกับการสอนแบบเดิมซึ่งไม่ยอม “ปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน” ให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลก

อันที่จริง “การปรับการเรียน เปลี่ยนการสอน” เป็นหน้าที่หลักของผู้สอน หากผู้สอนยังคงนำวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบเดิมมาใช้ในงานวิจัยอีก ก็ทำให้ผลการวิจัยไม่ต่างอะไรจากที่เคยกระทำมา ผู้วิจัยจึงศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยพบว่า มีรูปแบบการเรียนการสอนที่น่าสนใจและยังไม่ได้เผยแพร่อย่างกว้างขวาง นั่นก็คือ รูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด

PWIM ย่อมาจากคำว่า Picture Word Inductive Model เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ Calhoun พัฒนาขึ้นเพื่อใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนอ่านและเขียนของนักเรียนในระดับพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผลได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (Calhoun, 1999, p. 4) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ PWIM มีทั้งหมด 10 ขั้นตอน โดยเริ่มจาก 1) เลือกภาพที่มีวัตถุ สิ่งของ คน เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดของนักเรียนเพื่อนำมาใช้เป็นแผนภูมิภาพ (picture word chart) 2) สังเกต และช่วยกันระบุชื่อคำศัพท์ของสิ่งที่พบในแผนภูมิภาพ 3) เชื่อมโยงคำศัพท์ที่ระบุจากแผนภูมิภาพกับคำอื่น ๆ 4) ร่วมกันอ่านออกเสียงคำที่ระบุไว้จากแผนภูมิภาพ 5) จัดกลุ่มหรือจำแนกประเภทคำที่ได้ระบุไว้จากแผนภูมิภาพตามหมวดหมู่ 6) อ่านสะกดคำเพื่อทบทวนคำศัพท์ที่ระบุไว้จากแผนภูมิภาพอีกครั้ง 7) เพิ่มจำนวนคำศัพท์ให้สอดคล้องแผนภูมิภาพและเนื้อหา 8) ตั้งชื่อแผนภูมิภาพโดยพิจารณาจากรายละเอียดของสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิภาพ และช่วยกันบรรยายรูปภาพในแผนภูมิภาพให้เป็นเรื่องราว 9) นำคำศัพท์ที่ระบุไว้มาสร้างเป็นประโยคและเรียบเรียงให้เป็นข้อความ 10) ทบทวนโครงสร้างประโยค และเรียบเรียงเป็นเรื่องราว โดยกระบวนการจัดกิจกรรมตามรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดในกระบวนการที่ 1-6 จะช่วยให้นักเรียนสามารถจำรูปคำ อ่านออกเสียงคำ สะกดคำและให้ความหมายของคำศัพท์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการนำคำศัพท์ไปใช้ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในขั้นที่ 7-10 เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการคิดสร้างสรรค์เพื่อตั้งชื่อ ผูกประโยค และเรียบเรียงให้เป็นข้อความ เพื่อสามารถนำเสนอความรู้และประสบการณ์โดยใช้ภาษาในงานเขียนที่มีคุณภาพ

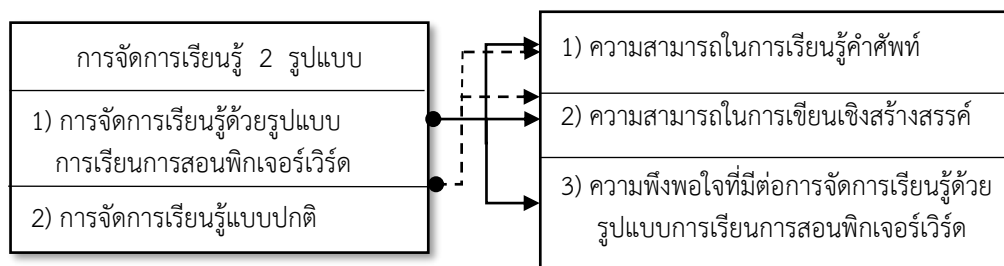
จากการศึกษางานวิจัยที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดสามารถนำมาใช้พัฒนาการเรียนรู้อ่านคำศัพท์ การอ่านเพื่อความเข้าใจ การเขียนเล่าเรื่อง การเขียนบรรยาย ความสามารถด้านการสื่อสาร เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาให้สูงขึ้นได้ (Hidayat, 2017; Nurani & Rosyada, 2017; Hamzah, 2018; Sari, 2018) ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดนี้เหมาะสำหรับที่ใช้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้

ผู้วิจัยจึงประสงค์จะนำรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้แก่แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 3 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฟลิคเจอร์เวิร์ดที่มีต่อความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 105 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 70 คน ผู้วิจัยจึงคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฟลิคเจอร์เวิร์ด ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องตามขั้นตอนรูปแบบการเรียนการสอนฟลิคเจอร์เวิร์ด และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน แผนละ 200 นาที จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฟลิคเจอร์เวิร์ดมีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($M = 4.96$, $S.D. = 0.49$)

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนตามขั้นตอนแบบปกติ ทั้ง 3 ชั้น ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นดำเนินการสอน และขั้นสรุปบทเรียน จำนวน 4 แผน แผนละ 200 นาที จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติมีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($M = 5.00$, $S.D. = 0.01$)

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์เป็นแบบปรนัย 3 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ เมื่อนำไปทดลองใช้ (try out) ได้ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.49-0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-0.74 จากนั้นนำมาตรวจสอบความเชื่อมั่นทั้งฉบับด้วยวิธี KR-20 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.844

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นแบบอัตนัยคู่ขนาน จำนวน 1 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน และสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบแยกส่วน (analytic scoring) และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ จากนั้นนำมาตรวจสอบความเชื่อมั่นแบบสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (inter rater-reliability) โดยผู้ประเมิน จำนวน 2 คน พบว่า สหสัมพันธ์ระหว่างผู้ประเมิน เท่ากับ .817

2.3 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ (rating scale) จำนวน 12 ข้อ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.95$, $S.D. = 0.11$) จากนั้นนำมาตรวจสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .842

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เพื่อจับสลากเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. ดำเนินการทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ฉบับก่อนเรียน)
3. จัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดกับนักเรียนกลุ่มทดลอง และจัดการเรียนรู้แบบปกติกับนักเรียนกลุ่มควบคุม
4. ดำเนินการทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ฉบับหลังเรียน) และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลอง ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด
5. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด และการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$)
2. สถิติอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าทีแบบกลุ่มไม่อิสระ (dependent samples t-test) และกลุ่มอิสระ (independent samples t-test)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดที่มีต่อความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์แบ่งออกเป็น 2 ข้อ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ด

ตัวแปร	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
	M	S.D.	M	S.D.		
ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์	13.11	1.26	15.69	1.83	6.14*	.000

* $p < .05$

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลเปรียบเทียบความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ แสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ

ตัวแปร	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		t	p
	M	S.D.	M	S.D.		
ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์	12.54	1.76	15.69	1.83	7.34*	.000

*p < .05

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบ่งออกเป็น 2 ข้อ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ด แสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ด

ตัวแปร	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
	M	S.D.	M	S.D.		
ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์	4.05	0.73	6.24	0.82	7.34*	.000

*p < .05

จากตาราง 3 นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ

ตัวแปร	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง		t	p
	M	S.D.	M	S.D.		
ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์	3.78	0.83	6.24	0.82	12.19*	.000

*p < .05

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ด

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ แสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ด

ความพึงพอใจ	M	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับ
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.77	0.42	มากที่สุด	2
2. ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน	4.72	0.45	มากที่สุด	3
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.79	0.43	มากที่สุด	①
รวม	4.76	0.08	มากที่สุด	

จากตาราง 5 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.76$, $S.D. = 0.08$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ 2 ประเด็น คือ ด้านความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ และด้านความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์

การนำรูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดมาใช้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อช่วยส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ จะต้องสอดคล้องกับระดับการเรียนรู้คำศัพท์ทั้ง 4 ระดับ ได้แก่ จำรูปคำ ออกเสียงคำ อธิบายความหมายของคำ และนำคำศัพท์ไปใช้ โดยจะต้องกำหนดเนื้อหาสาระและคัดเลือกภาพที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ด มีคะแนนความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Hamzah (2018) และ Sari (2018) ที่พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดช่วยส่งเสริมการรับรู้และความเข้าใจคำศัพท์ที่จำเป็นต่อการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ให้แก่ผู้เรียน

มูลเหตุสำคัญที่ทำให้ความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนสูงขึ้น เนื่องมาจากรูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดที่ Calhoun (1999, p. 111) ได้พัฒนาขึ้นเพื่อมุ่งพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียน โดยใช้ภาพเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจคำศัพท์ด้วยกระบวนการสื่อสารแบบบูรณาการในชีวิตประจำวัน ดังที่ Joyce, Weil & Calhoun (2015, pp. 102-103) ได้กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดที่ Calhoun พัฒนาขึ้นมาจากกระบวนการแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการสื่อสารแบบธรรมชาติ (whole language) จึงช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้คำศัพท์ผ่านกระบวนการฟังการพูด การอ่าน และการเขียนตลอดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงของสมอง (the concept-wired brain) ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดเชิงอุปนัย การตีความ และแยกแยะประเภทของข้อมูลคำศัพท์จากการระบุได้จากแผนภูมิภาพ เพื่อเชื่อมโยงความรู้กับความสัมพันธ์ ส่วนการเรียนรู้ที่เน้นความต้องการของตนเอง (a need to understand) ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนและเรียนรู้คำศัพท์ด้วยตนเองโดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม เพื่อขยายองค์ความรู้และเพิ่มคำศัพท์มากขึ้น และการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม (the interactive environment) ช่วยให้นักเรียนแลกเปลี่ยนการเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมชั้นและครู เพื่อตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจคำศัพท์ เพื่อเป็นพื้นฐานการนำคำศัพท์ไปใช้ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ ขั้นตอนจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ด ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นตอนและจัดกลุ่มใหม่เหลือเพียง 4 ขั้นตอน เน้นการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ตามระดับการเรียนรู้คำศัพท์ ได้แก่ การจำรูปคำ การออกเสียงคำ การอธิบายความหมายของคำ และการนำคำศัพท์ไปใช้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกและระบุคำศัพท์จากภาพ (select picture and identify words) เป็นขั้นตอนที่กำหนดให้นักเรียนสังเกตและระบุชื่อสิ่งที่พบเห็นหรือสิ่งที่ปรากฏในแผนภูมิภาพ โดยนักเรียนได้ฝึกการสังเกต การจำ ไหวพริบของตนเองในการจำคำศัพท์ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกด หรือตัวการันต์ อันประกอบกันเป็นโครงสร้างของคำศัพท์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสะกดคำหรือออกเสียงคำศัพท์ ดังที่ Pushpanathan (2017, p. 165) กล่าวว่า รูปภาพเป็นสื่อที่ควรนำมาใช้สอนคำศัพท์ให้แก่ผู้เรียนระดับประถมศึกษา เพราะรูปภาพสามารถช่วยให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ ความหมาย และช่วยสร้างความเข้าใจโครงสร้างคำศัพท์ ตลอดจนทำให้นักเรียนประทับใจและจดจำที่ต่อการเรียนคำศัพท์ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Drewry (2015) ที่พบว่า การเลือกคำศัพท์มาใช้สอนมีอิทธิพลต่อการอ่านออกเสียงและการจดจำคำศัพท์ของนักเรียน เพราะนักเรียนจะใช้คำศัพท์ดังกล่าวเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การค้นหาที่มาและความหมายของคำศัพท์ ตลอดจนนำไปสู่การระบุคำศัพท์อื่นได้อีกด้วย

ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงคำศัพท์ (linking words) เป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนฝึกกระบวนการคิดเชิงอุปนัย และการคาดคะเน โดยการเชื่อมโยงรากศัพท์ โครงสร้างคำศัพท์ หรือความหมายของคำศัพท์ เพื่อนำไปสู่คำอื่น ๆ ที่มีลักษณะที่มา โครงสร้าง หรือความหมายในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังได้ฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ เพื่อเป็นการทบทวนอีกครั้ง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Consiglio (2018) ที่พบว่า การใช้คำสำคัญ (key words) ในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนจดจำคำศัพท์และเชื่อมโยงความรู้ของตนเองและทำให้จดจำคำและความหมายได้นาน ดังที่ Hemphill & Tivnan

(2008, p. 426) ได้กล่าวว่า ประเด็นสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนระดับปฐมวัยและประถมศึกษาปีที่ 1-3 คือ ควรจะต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ความคิดและการคาดเดาคำศัพท์จากบริบทต่าง ๆ อันจะทำให้เด็กนักเรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ การเดาคำความหมายที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้คำศัพท์ให้แก่เด็กนักเรียน

ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มคำศัพท์ (classify words) ในขั้นนี้นักเรียนจะนำคำศัพท์ที่ระบุได้กับคำศัพท์ที่เชื่อมโยงจากประสบการณ์มาพิจารณา โดยใช้ความคิดวิเคราะห์และสังเกตลักษณะร่วมของคำศัพท์ ความหมายของคำให้เหมือนกัน แตกต่างกัน หรือจำพวกเดียวกัน เพื่อสรุปและจัดกลุ่มคำศัพท์ ทั้งนี้เด็กนักเรียนยังได้ปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับเพื่อนภายในกลุ่มของตัวเอง จึงสามารถขยายองค์ความรู้คำศัพท์ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Boroushaki & Lee-Luan (2016) ที่พบว่า การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ในระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้คำศัพท์ให้แก่เด็กนักเรียน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ Dobao (2014) ที่พบผลการวิจัยในทำนองเดียวกันว่า ที่พบว่า การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้จับคู่ อภิปรายโต้แย้ง หรือการทำงานร่วมกันภายในกลุ่มย่อย ทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ การแก้ปัญหา ร่วมกัน และยกเหตุผลเพื่อหาข้อสรุปที่สมเหตุสมผลและเป็นไปได้มากที่สุด

ขั้นที่ 4 ประยุกต์ใช้คำศัพท์ (applied words) นักเรียนจะนำคำศัพท์ไปผูกเป็นประโยคสั้น ๆ และเรียบเรียงให้เป็นย่อหน้า จนไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ในขั้นนี้นักเรียนจะนำความรู้เกี่ยวกับประโยคมาใช้ตรวจสอบความถูกต้องของการนำคำศัพท์มาผูกเป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักภาษา และเรียบเรียงให้เป็นย่อหน้าและเรื่องราวตามความคิดของตนเอง และที่สำคัญในขั้นนี้ผู้วิจัยเพิ่มจำนวนคำศัพท์เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ผูกเป็นเรื่องราวได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น ตลอดจนนักเรียนยังร่วมกันเสนอแนะข้อผิดพลาดในการเขียนให้เพื่อน ๆ ได้นำไปปรับปรุงแก้ไขให้งานเขียนสมบูรณ์ ดังที่ Maskor & Baharudin (2016, p. 261) ได้กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการช่วยให้นักเรียนสามารถเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ให้มีคุณภาพ

การนำรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดไปใช้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ในขั้นที่ 1 เลือกและระบุคำศัพท์จากภาพ (select picture and identify words) ช่วยพัฒนาความสามารถในการจำรูปคำ ตำแหน่งของตัวอักษร และอักษรวิธีของคำศัพท์ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการจำรูปคำเพิ่มสูงขึ้น ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงคำศัพท์ (linking words) และขั้นที่ 3 จัดกลุ่มคำศัพท์ (classify words) ช่วยพัฒนาความสามารถในการอธิบายความหมายของคำศัพท์จากการสังเกต การคิดวิเคราะห์ และเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ของตนเอง เพื่อหาข้อสรุปและจำแนกคำศัพท์เป็นหมวดหมู่ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการอธิบายความหมายของคำเพิ่มสูงขึ้น และในขั้นที่ 4 ประยุกต์ใช้คำศัพท์ (applied words) ช่วยพัฒนาความสามารถในการผูกประโยค เขียนย่อหน้า และเขียนเรื่องให้ถูกต้องและเหมาะสมตามเนื้อหาและหลักภาษา จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการนำคำศัพท์ไปใช้เพิ่มสูงขึ้น และที่สำคัญทุกขั้นตอนยังช่วยพัฒนาความสามารถในการออกเสียงคำให้ถูกต้องตามอักขรวิธี จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการออกเสียงคำเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าระดับอื่น

2. ด้านความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การนำรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดมาใช้จัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จะต้องสอดคล้องกับองค์ประกอบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เนื้อหา ความคิดสร้างสรรค์ การเรียบเรียงความคิด และการใช้ภาษา โดยจะต้องมีพื้นฐานมาจากการเรียนรู้คำศัพท์ ได้แก่ จำรูปคำ ออกเสียงคำ จะช่วยให้นักเรียนเขียนคำและประโยคได้ถูกต้อง ส่วนอธิบายความหมายของคำทำให้นักเรียนเลือกใช้คำได้เหมาะสมกับความหมาย และนำคำศัพท์ไปใช้ทำให้นักเรียนนำเสนอเนื้อหาด้วยความคิดสร้างสรรค์และเรียบเรียงได้อย่างมีเอกภาพ

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ด มีคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bangun (2015) และ Hidayard (2017) ที่พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดช่วยส่งเสริมความสามารถในการเขียนเล่าเรื่อง เขียนบรรยาย ที่จำเป็นต่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้แก่เด็กนักเรียน

อย่างไรก็ตาม มูลเหตุสำคัญที่ทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนสูงขึ้น อาจเนื่องมาจากขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนพิชเจอร์เวิร์ดใน 3 ขั้นแรก เน้นให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในด้านการจำรูปคำ ออกเสียงคำ และอธิบายความหมายของคำ ที่จำเป็นต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ส่วนในขั้นที่ 4 เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียนเชิงสร้างสรรค์อย่างอิสระ และได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน เพื่อตรวจแก้ไขและปรับแก้งานเขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงทำให้ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนหลังเรียนสูงขึ้น

เมื่อพิจารณาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยจำแนกรายด้าน ทำให้ผู้วิจัยทราบว่า ด้านที่เพิ่มสูงที่สุด คือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียบเรียงความคิด และด้านการใช้ภาษา ตามลำดับ เนื่องจากขั้นตอนทั้ง 4 ขั้น ที่ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มใหม่และนำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

ด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นด้านที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกคิดสร้างสรรค์โดยเริ่มจากขั้นที่ 1 คิดและระบุคำศัพท์จากการสังเกตภาพให้ได้มากที่สุด และได้ฝึกอ่านออกเสียง ซึ่งเป็นลักษณะของการคิดคล่องแคล่ว (fluency) ต่อมาในขั้นที่ 2 และ 3 นักเรียนยังได้ฝึกคิดหลากหลายโดยเชื่อมโยงคำศัพท์จากประสบการณ์ของตนเอง ตลอดจนจัดกลุ่มคำศัพท์ ซึ่งเป็นลักษณะของการฝึกคิดยืดหยุ่น (feasibility) และในขั้นที่ 4 ผู้วิจัยได้เพิ่มคำศัพท์เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิดริเริ่ม (originality) โดยให้ตั้งชื่อเรื่องชื่อตัวละครดำเนินเรื่อง นำเสนอเนื้อเรื่องในมุมมองของตนเอง ตลอดจนแทรกแนวคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง นอกจากนี้ นักเรียนยังได้เก็บรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ โดยการนำคำศัพท์มาตกแต่งหรือพัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์จากคำแนะนำของเพื่อนร่วมชั้น ทำให้นักเรียนได้ฝึกการคิดละเอียดลออ (elaboration)

จากขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นที่ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มใหม่และนำมาใช้พัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทำให้นักเรียนได้พัฒนาการคิดคล่องแคล่ว คิดยืดหยุ่น คิดริเริ่ม และคิดละเอียดลออ ทักษะดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของการคิดเชิงสร้างสรรค์ จึงทำให้ค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์เพิ่มสูงมากกว่าด้านอื่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Mousa & Asib (2014) ที่พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดนำมาใช้พัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนให้เพิ่มสูงขึ้น

ด้านเนื้อหา เป็นด้านที่เพิ่มขึ้นรองจากด้านความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยเริ่มจากนำคำศัพท์มาผูกเป็นประโยค เรียบเรียงประโยคให้เป็นย่อหน้า และนำเสนอย่อหน้าให้เป็นเรื่องราวเชิงสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับชื่อเรื่อง และให้รายละเอียดถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจน สอดคล้องกับ Graham et al. (2012, p. 16) ที่ได้กล่าวว่าการพัฒนาการเขียนให้มีประสิทธิภาพให้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาจะต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกการผูกประโยคจากคำศัพท์ และเรียบเรียงให้เป็นย่อหน้า เพื่อจะได้ช่วยตรวจสอบความถูกต้องของโครงสร้างประโยค และมีรายละเอียดเนื้อหาครบถ้วนและถูกต้อง

ด้านการใช้ภาษา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นสูงขึ้น เพราะในขั้นที่ 1 การเลือกและระบุคำศัพท์จากภาพ นักเรียนได้เรียนรู้คำศัพท์โดยเริ่มจากการจำรูปคำ ตำแหน่งของการวางรูปพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ จึงทำให้นักเรียนเขียนสะกดคำถูกต้องในขั้นที่ 2 เชื่อมโยงคำศัพท์ และ ขั้นที่ 3 จัดกลุ่มคำศัพท์ นักเรียนได้ฝึกเรียนรู้ที่มาและความหมายของคำ ตลอดจนได้สังเกตความหมายของคำจากบริบทต่าง ๆ ที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน จึงทำให้นักเรียนเลือกใช้คำในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้เหมาะสมกับเนื้อหา และในขั้นที่ 3 ครูได้กระตุ้นให้นักเรียนนำคำศัพท์ที่ระบุได้จากการสังเกตแผนภูมิภาพมาผูกเป็นประโยคให้ถูกต้องตามหลักภาษา จึงทำให้นักเรียน ผูกประโยคได้ถูกต้อง ดังที่ นวลทิพย์ เพิ่มเกสร (2553, หน้า 94) กล่าวว่า การเลือกสรรถ้อยคำให้ได้ความหมายตรงกับความรู้สึกนึกคิดหรือเจตนาของผู้เขียน เป็นปัจจัยสำคัญในการสอนเขียนทุกระดับชั้น

ด้านการเรียบเรียงความคิด เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นน้อย แต่ก็ยังทำให้คะแนนเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากนักเรียนได้ฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องจากง่ายไปสู่ยาก กล่าวคือ นักเรียนเริ่มเขียนโดยนำประโยคที่ผูกไว้มาเรียบเรียงให้เป็นย่อหน้าตามความคิดของตนเอง จากนั้นนำย่อหน้ามาประกอบเป็นงานเขียนที่มีความต่อเนื่องกันตลอดทั้งเรื่อง จึงทำให้งานเขียนเชิงสร้างสรรค์มีคุณภาพด้านการเรียบเรียงความคิดได้อย่างมีเอกภาพ

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาจำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่องที่นักเรียนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการเลือกใช้คำนำมาผูกให้เป็นประโยค เรียบเรียงให้เป็นย่อหน้า และพัฒนาให้เป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพทั้งด้านเนื้อหา ความคิดสร้างสรรค์ การเรียบเรียงความคิด และการใช้ภาษาที่ชัดเจนและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดให้ความสำคัญกับการเลือกรูปภาพ ผู้สนใจจะต้องออกแบบและกำหนดรูปภาพซึ่งประกอบด้วยเรื่องราว เหตุการณ์ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจคำศัพท์ จนสามารถเลือกใช้คำศัพท์ในการเขียนเรื่องราวเชิงสร้างสรรค์ตามความคิดของตนเอง

1.2 ผู้สนใจที่จะนำรูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดไปประยุกต์ใช้จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องของเนื้อหาสาระและความสามารถของผู้เรียน ตลอดจนศึกษาแนวคิดพื้นฐาน หลักการ และขั้นตอนของกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้และชัดเจน เพื่อสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนการสอนฟิสิกส์เวิร์ดได้อย่างเหมาะสมและเพิ่มประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดไปใช้ขยายผลกับนักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอนภาษาไทย

2.2 ควรนำรูปแบบการเรียนการสอนพิกเจอร์เวิร์ดไปใช้ขยายผลกับตัวแปรอื่น เช่น การอ่านจับใจความ การเขียนบรรยาย การพูดเล่าเรื่อง การฟังจับใจความ เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยนำไปใช้พัฒนาความสามารถทางภาษาด้านอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- นวลทิพย์ เพิ่มเกษร. (2553). คำ: ปัจจัยสำคัญในการเขียน. *วารสารวรรณวิทย์*. 10, 94-106.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2562). *การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. เข้าถึงได้จาก <https://www.niets.or.th/th/catalog/view/2989>. 2 ธันวาคม 2563.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- Appleman, D. (2013). Teaching in the dark: The promise and pedagogy of creative writing in prison. *English Journal*, 102(4), 24-30.
- Bangun, N. S. (2015). *The effect of using Picture Word Inductive Model (PWIM) on students' achievement in writing narrative text*. Undergraduate thesis, UNIMED: State University of Medan.
- Boroshaki, N & Lee-Luan, Ng. (2016). Critical thinking ability and vocabulary learning strategy use: The case of EFL learners in an ESL context. *Journal of Language and Translation*, 6(1), 1-16.
- Calhoun, E. F. (1999). *Teaching beginning reading and writing with the picture word inductive model*. Virginia: ASCD.
- Consiglio, J. A. (2018). *The effectiveness of the keyword method on foreign language vocabulary for students with learning disabilities*. Ed. D. New Jersey: Rowan University.
- Dobao, A. F. (2014). Vocabulary learning in collaborative tasks: A comparison of pair and small group work. *Language Teaching Research*, 18(4), 497-520.
- Drewry, R. S. (2015). *Selecting vocabulary for interactive read-alouds: six intermediate literacy collaborative teachers' choices*. Ph.D. Ohio: The Ohio State University.
- Graham, S. et al. (2012). *Teaching elementary school students to be effective writers: A practice guide (NCEE 2012-4058)*. Washington, DC: National Center for Education Evaluation and Regional Assistance, Institute of Education Sciences, U.S. Department of Education.
- Hamzah, A. (2018). Picture Word Inductive Model (PWIM) in vocabulary learning. *EEAL Journal (English Education and Applied Linguistics)*, 1(2), 138-141.
- Hemphill, L & Tivnan, T. (2008). The importance of early vocabulary for literacy achievement in High-Poverty Schools. *Journal of Education for Students Placed at Risk*, 13, 426-451.
- Hidayard, F. (2017). Teaching writing descriptive text by using Picture Word Inductive Model (PWIM) to the eighth grade students of SMP Negeri 2 Lawang Wetan in Musi Banyuasin. *ELTE Journal*, 5(1), 87-98.
- Joyce, B; Weil, M & Calhoun, E. (2015). *Model of Teaching*. New Jersey: Person.
- Maskor, Z. M & Baharudin, H. (2016). Receptive vocabulary knowledge or productive vocabulary knowledge in writing skill, which one important?. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 6(11), 261-271.
- Nurani, S & Rosyada, A. (2017). Implemented PWIM in developing students' communicative competence of SMK Islam Wijaya Kusuma Jakarta. *Lingua Cultura*, 11(1), 25-30.
- Pushpanathan, T. (2017). The impact of using picture in the classroom for vocabulary enrichment: A meta-analysis" AGU International. *Journal of Research in Social Sciences & Humanities*, 5, 164-168.

Sari, F. (2018). *A comparative study between Picture Word Inductive Model (PWIM) and Memorization Learning Model to teach vocabulary at seventh grade MTsN 3 Boyolali in the academic year 2018/2019*. B.Ed, Jawa Tengah: the state Islamic institute of Surakarta.

Trilling, B & Fadel, C. (2009). *21st century skill: Learning for life in our times*. San Francisco. Jossey-Bass.

วารสารบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี